

Finansinių ataskaitų pagrindiniai rekvizitai (Balanso pavyzdžiu)

1
UAB „AŽUOLAS“, 125412325

2
(įmonės / grupės teisinė forma, pavadinimas, kodas)

125412325, Miško g. 8, Vilnius, duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre

(buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys)

3
Reorganizuojama

(teisinis statusas, jeigu įmonė likviduojama, reorganizuojama ar yra bankrutavusi)

4
2025 03 15 prot. Nr. 3
(Tvirtinimo žyma)

5
2024 m. gruodžio 31 d. BALANSAS

6
2025 m. vasario 12 d. Nr. 7

7
(ataskaitos sudarymo data)

8
metų

(ataskaitinis laikotarpis)

9
eurais

(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

10 Eil. Nr.	11 Straipsniai	12 Pastabos Nr.	13 Ataskaitinis laikotarpis	14 Praėjęs ataskaitinis laikotarpis

Direktorius

(įmonės / patrunuojančiosios
įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

Vyr. buhalterė

(vyriausiojo buhalterio (bhalterio) arba
galinčio tvarkyti apskaitą kito asmens
pareigų pavadinimas)

V. Pavard,-

(parašas)

Vardenis Pavardenis

(vardas ir pavardė)

P. Vard,-

(parašas)

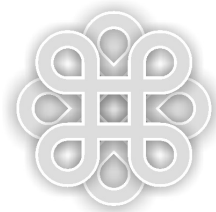
Pavardė Vardenytė

(vardas ir pavardė)

IV SKYRIUS

VIDUTINIŲ IR DIDELIŲ ĮMONIŲ METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

Įmonės priskiriamos **vidutinių įmonių** kategorijai, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną, t. y. 2024 m. gruodžio 31 d., *neviršija* šių dydžių:

- 1) balanse nurodyto turto vertė – 25 000 000 eurų;
- 2) pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 50 000 000 eurų;
- 3) vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų.

Įmonės priskiriamos **didelių įmonių** kategorijai, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną *viršija* nurodytus dydžius.

Kitai kategorijai įmonė bus priskiriama tuomet, jeigu ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną viršys nurodytus dydžius dvejus finansinius metus iš eilės arba nustos viršyti rodiklius tos įmonių kategorijos, kuriai buvo priskirta.

Šiame skyriuje aptarsime finansines ataskaitas, kurias privalo sudaryti vidutinės ir didelės įmonės, ir jų paskirtį. Aptardami kiekvieną ataskaitą atskirai, nurodysime, kokių sąskaitų pagal siūlomą sąskaitų planą (žr. 15 priedą ☉) duomenys turi būti nurodomi tam tikruose ataskaitų straipsniuose.

IV.1. BALANSAS

IV.1.1. Balanso paskirtis

Balansas – finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas ir išsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Balanse nurodoma, koki turtą turi įmonė ir kam šis turtas priklauso. Įmonės veikloje naudojamas turtas, jo dalis, priklausanti savininkams (nuosavas kapitalas), ir jo dalis, priklausanti kreditoriams (išsipareigojimai), balanse detalizuojami straipsniais pagal svarbiausius turto, nuosavo kapitalo ir išsipareigojimų sudedamąsias dalis. Nustatyta balanso forma pateikiama 2 VAS „Balansas“ (žr. 2 knygos priedą ☉).

Vidutinių ir didelių įmonių nustatytos formos balanse pateikiama informacija išdėstoma tokia tvarka:

Informacijos išdėstymo balanse tvarka

TURTAS	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI
A. ILGALAIKIS TURTAS	D. NUOSAVAS KAPITALAS
1. NEMATERIALUSIS TURTAS	1. KAPITALAS
1.1. Plėtros darbai	1.1. Įstatinis (pasirašytasis) arba pagrindinis kapitalas
1.2. Prestižas	1.2. Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (–)
1.3. Programinė įranga	1.3. Savos akcijos, pajai (–)
1.4. Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės	2. AKCIJŲ PRIEDAI
1.5. Kitas nematerialusis turtas	3. PERKAINOJIMO REZERVAS
1.6. Sumokėti avansai	4. REZERVAI
2. MATERIALUSIS TURTAS	4.1. Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas
2.1. Žemė	4.2. Savoms akcijoms įsigyti
2.2. Pastatai ir statiniai	4.3. Kiti rezervai
2.3. Mašinos ir įranga	5. NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)
2.4. Transporto priemonės	5.1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)
2.5. Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	5.2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)
2.6. Investicinis turtas	
2.6.1. Žemė	E. DOTACIJOS, SUBSIDIJOS
2.6.2. Pastatai	
2.7. Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos (gamybos) darbai	F. ATIDĖJINIAI
3. FINANSINIS TURTAS	1. Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai
3.1. Įmonių grupės įmonių akcijos	2. Mokesčių atidėjiniai
3.2. Paskolos įmonių grupės įmonėms	3. Kiti atidėjiniai
3.3. Iš įmonių grupės įmonių gautinos sumos	
3.4. Asocijuotųjų įmonių akcijos	G. MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI
3.5. Paskolos asocijuotosioms įmonėms	
3.6. Iš asocijuotųjų įmonių gautinos sumos	1. PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI
3.7. Ilgalaiškės investicijos	1.1. Skoliniai įsipareigojimai
3.8. Po vieno metų gautinos sumos	1.2. Skolos kredito įstaigoms

TURTAS	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI
3.9. Kitas finansinis turtas	1.3. Gauti avansai
4. KITAS ILGALAIKIS TURTAS	1.4. Skolos tiekėjams
4.1. Atidėtojo pelno mokesčio turtas	1.5. Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos
4.2. Biologinis turtas	1.6. Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos
4.3. Kitas turtas	1.7. Asocijuotosioms įmonėms mokėtinos sumos
B. TRUMPALAIKIS TURTAS	1.8. Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai
1. ATSARGOS	
1.1. Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės	2. PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI
1.2. Nebaigta produkcija ir vykdomi darbai	2.1. Skoliniai įsipareigojimai
1.3. Produkcija	2.2. Skolos kredito įstaigoms
1.4. Pirktos prekės, skirtos perparduoti	2.3. Gauti avansai
1.5. Biologinis turtas	2.4. Skolos tiekėjams
1.6. Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti	2.5. Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos
1.7. Sumokėti avansai	2.6. Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos
2. PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	2.7. Asocijuotosioms įmonėms mokėtinos sumos
2.1. Pirkėjų skolos	2.8. Pelno mokesčio įsipareigojimai
2.2. Įmonių grupės įmonių skolos	2.9. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai
2.3. Asocijuotųjų įmonių skolos	2.10. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai
2.4. Kitos gautinos sumos	
3. TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS	
3.1. Įmonių grupės įmonių akcijos	
3.2. Kitos investicijos	
4. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	
C. ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	H. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS

Lentelėje nurodyti balanso straipsniai yra **privalomi**, kai teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka **finansinės ataskaitos skelbiamos viešai**, t. y. skelbiamos Juridinių asmenų registre. Įmonės savo nuožiūra **negali keisti nustatytų balanso formų**, t. y. įrašyti straipsnių kitokių pavadinimų, įterpti naujų ar išbraukti esamų straipsnių, negali jų pergrupuoti net ir tuo atveju, kai juose nurodytos sumos lygios nuliui. Balanso formose **privalomų straipsnių** sumas galima išskaidyti į smulkesnes sudėtines dalis ir parodyti atskirose eilutėse tik išskirtiniais atvejais, t. y. jeigu:

- to reikia tik dėl tai įmonei būdingos veiklos specifikos ir
- būtina norint pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę.

Įmonės gali priimti sprendimą dėl papildomo balanso straipsnių detalizavimo į smulkesnes eilutes tik tuo atveju, jeigu balanso straipsniuose nurodytų sumų detalizavimas finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte būtų nepakankamas.

IV.1.2. Balanso straipsnių apibūdinimas

A. ILGALAIKIS TURTAS

Ilgalaikis turtas – turtas, naudojamas įmonės ekonominei naudai gauti ilgiau nei vienerius metus. Balanse, ilgalaikio turto skyriuje, pateikiamas nematerialusis, materialusis, finansinis ir kitas turtas, atitinkantis ilgalaikio turto apibrėžimą.

A.1. NEMATERIALUSIS TURTAS

Nematerialusis turtas – neturintis materialios formos nepiniginis turtas, kurį įmonė turi ir kurį naudodama tikisi gauti tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos ir kurio vertė yra ne mažesnė už įmonės nusistatytą minimalią nematerialiojo turto vertę. Nematerialusis turtas pripažįstamas, jeigu jis atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir šiuos pripažinimo kriterijus:

- pagrįstai tikėtina, kad įmonė ateityje iš turto gaus ekonominės naudos;
- turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina gali būti patikimai įvertinta ir atskirta nuo kito turto vertės;
- įmonė gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

Alternatyvos ►►

Nematerialiajam turtui turi būti nustatyta **minimali** nematerialiojo turto **vertė**. Nematerialiajam turtui įsigyti skirtos išlaidos, kurių suma neviršija nustatytos minimalios vertės, nurašoma į sąnaudas (13 VAS 14 p.).

►► **I alternatyva.** Nustačius **didesnę** minimalią nematerialiojo turto vertę, ataskaitinį laikotarpį, kurį nematerialusis turtas įsigijamas, apskaičiuojamas **mažesnis grynasis pelnas**, o balanse parodoma **mažesnė** nematerialiojo turto vertė.

►► **II alternatyva.** Nustačius **mažesnę** minimalią nematerialiojo turto vertę, balanse parodoma **didesnė** nematerialiojo **turto vertė** ir **didesnis grynasis pelnas**.

Tam tikrais atvejais nematerialusis turtas gali būti susietas su materialia forma. Tais atvejais, kai turtas turi materialiojo ir nematerialiojo turto požymių, nustatant, kuriam turtui jį priskirti, įvertinama, kuris požymis vyrauja.

NEPRIPAŽĪSTAMA

Įmonės darbuotojų kvalifikacija, vidaus išlaidos, patirtos siekiant sukurti ar sudaryti pirkėjų sąrašus ir panašius objektus, nelaikomos nematerialiuoju turtu. Nematerialiuoju turtu nepripažįstamos ir darbuotojų mokymo išlaidos, nes įmonė negali

kontroliuoti šių išlaidų teikiamos ekonominės naudos. Jeigu išlaidos neatitinka nematerialiojo turto apibrėžimo, jos pripažįstamos sąnaudomis jų susidarymo metu. Nematerialiojo turto taip pat nepripažįstamos veiklos pradžios išlaidos, kurios apima įmonės steigimo, akcijų išleidimo, įregistravimo, akcininkų pažymėjimų spausdinimo, įstatų parengimo ir įregistravimo, konsultantų, tarpininkų paslaugų ir panašias išlaidas.

ĮVERTINIMAS

Nematerialusis turtas balanse pateikiamas **likutine verte**. Likutinė vertė apskaičiuojama iš įsigijimo savikainos atėmus sukaupą amortizaciją ir turto vertės sumažėjimą ir pridėjus vėlesnes turto tobulinimo išlaidas.

Alternatyvos ►►

►► **I alternatyva.** Nematerialiojo turto **tobulinimo** išlaidos, patirtos po jo įsigijimo ar pasigaminimo (sukūrimo), turi būti pripažįstamos **sąnaudomis** to ataskaitinio laikotarpio, per kurį patiriamos (13 VAS 39 p.).

Komentaras. Nematerialiojo turto tobulinimo išlaidas pripažinus sąnaudomis, ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas **mažesnis grynasis pelnas**.

►► **II alternatyva.** Nematerialiojo turto tobulinimo išlaidų suma gali būti **įtraukiama** į nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo (sukūrimo) **savikainą**, jeigu:

- išlaidos gali būti **patikimai įvertintos**;
- išlaidos gali būti **priskirtos** konkrečiam turtui;
- įmonė gali patikimai nustatyti, kad išlaidos leis ateityje iš to turto gauti **didesnę ekonominę naudą** (13 VAS 39 p.).

Komentaras. Nematerialiojo turto tobulinimo išlaidas įtraukus į nematerialiojo turto savikainą, balanse parodoma **didesnė nematerialiojo turto vertė**, o pelno (nuostolių) ataskaitoje – **didesnis grynasis pelnas**.

Apskaitoje nematerialiojo turto, **gauto nepiniginio įnašo forma**, įsigijimo savikaina yra turto vertė, nustatyta pagal atitinkamus teisės aktus. **Mainais gautas nematerialusis turtas** apskaitoje įvertinamas ne tikrąja, o mainų sutartyje nurodyta verte. **Neatlygintinai gautas (dovanotas) nematerialusis turtas** apskaitoje įvertinamas ne tikrąja, o dovanojimo sutartyje ar kitame dokumente nurodyta verte.

Nematerialusis turtas **amortizuojamas** taikant **tiesiogiai proporcingą (tiesinį)** amortizacijos apskaičiavimo metodą. Retais atvejais įmonė apskaitos politikoje gali nusistatyti ir **produkcijos** metodą, jeigu gali pagrįsti, kad turto amortizuojamoji suma bus sistemingai paskirstyta per jo naudingo tarnavimo laiką ir susieta su tam tikru pagamintos produkcijos (suteiktų paslaugų) kiekiu. Pavyzdžiui, produkcijos metodas galėtų būti taikomas apskaičiuojant taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų amortizaciją.

Alternatyvos ►►

►► **I alternatyva.** Taikant **tiesiogiai proporcingą (tiesinį)** amortizacijos apskaičiavimo metodą, nematerialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina paskirstoma lygiomis dalimis per visą nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką (13 VAS 51 p.).

Komentaras. Taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, amortizacijos

sąnaudų suma **nepriklauso nuo** nematerialiojo turto **naudojimo intensyvumo**. Todėl šį metodą rekomenduojama nustatyti tam nematerialiajam turtui, kuris skirtingais laikotarpiais naudojamas vienodai.

» **II alternatyva.** Taikant **produkcijos metodą**, nematerialiojo turto įsigijimo (pasigaminimo) savikaina nurašoma atsižvelgiant į pagamintos produkcijos (suteiktų paslaugų) kiekį (13 VAS 52 p.).

Komentaras. Produkcijos metodą rekomenduojama nustatyti tam nematerialiajam turtui, kurio naudojimo intensyvumas skirtingais laikotarpiais skiriasi. Taip bus apskaičiuota tikslesnė produkcijos, kurią gaminant naudojamas nematerialusis turtas, savikaina ir grynasis pelnas.

Alternatyvos »»

Nematerialiojo turto amortizacija apskaičiuojama atsižvelgiant į planuojamą turto **naudingo tarnavimo laiką** (13 VAS 44 p.).

» **I alternatyva.** Nustačius **ilgesnį** nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, sumažėja ataskaitinio laikotarpio amortizacijos sąnaudos, apskaičiuojamas **didesnis grynasis pelnas** ir parodoma **didesnė** nematerialiojo **turto vertė** balanse.

» **II alternatyva.** Nustačius **trumpesnį** nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, padidėja ataskaitinio laikotarpio amortizacijos sąnaudos, apskaičiuojamas **mažesnis grynasis pelnas** ir parodoma **mažesnė** nematerialiojo **turto vertė** balanse.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiko įvertinimas tampa nepatikimas, jeigu naudingo tarnavimo laikas yra ilgas. Dėl to nematerialiojo turto – **plėtros darbų ir prestižo** – naudingo tarnavimo laikas, per kurį turtas amortizuojamas, **turėtų būti ne ilgesnis kaip 5 metai**. Jeigu yra patikimų įrodymų, kad nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas bus ilgesnis, įmonė gali nustatyti ilgesnį naudingo tarnavimo laiką.

Nematerialiojo turto **likvidacinė vertė** turi būti lygi nuliui. Ji gali būti didesnė už nulį tik tuo atveju, kai trečiasis asmuo išipareigoja nupirkti turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje. Taip pat nematerialiojo turto likvidacinė vertė gali būti didesnė už nulį ir tais atvejais, kai yra aktyvioji to turto rinka, kurioje bus galima perleisti turtą ir pagal kurią galima nustatyti likvidacinę turto vertę, be to, turi būti tikėtina, kad ši rinka išliks ir turto naudingo tarnavimo laiko pabaigoje. Tokiu atveju turto likvidacinė vertė nustatoma atsižvelgiant į numatomą jo perleidimo kainą.

Alternatyvos »»

» **I alternatyva.** Nematerialiajam turtui **nustačius** likvidacinę vertę, sumažėja ataskaitinio laikotarpio amortizacijos sąnaudos, apskaičiuojamas **didesnis grynasis pelnas** ir parodoma **didesnė** nematerialiojo **turto vertė** balanse.

» **II alternatyva.** **Nenustačius** nematerialiojo turto likvidacinės vertės, padidėja ataskaitinio laikotarpio amortizacijos sąnaudos, apskaičiuojamas **mažesnis grynasis pelnas** ir parodoma **mažesnė** nematerialiojo **turto vertė** balanse.